

SP ZAAANSTAD

Verkiezingsprogramma 2010-2014

Inhoudsopgave

blz.

1. Inleiding	2
2. Ruimtelijke ordening en Volkshuisvesting	4
3. Zorg en Welzijn	7
4. Natuur, Milieu en Dierenwelzijn	9
5. Werk en Inkomen	11
6. Verkeer en Vervoer	13
7. Onderwijs	15
8. Sport en Spel	16
9. Economie	17
10. Openbare orde en Veiligheid	18
11. Kunst en Cultuur	19
12. Bestuur en Democratie	21
13. Samenleven	22

SP Zaanstreek

Eikenlaan 12
1544 PG Zaandijk
t: 06-388 911 20
e: zaanstreek@sp.nl

www.zaanstreek.sp.nl

1. Inleiding

Samen voor de menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid, solidariteit

De drie begrippen menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit vormen de leidraad voor het werk van de SP op lokaal, regionaal, provinciaal, nationaal en internationaal niveau. We koppelen ze steeds aan een rationele analyse van omstandigheden en ontwikkelingen. In dit programma beschrijft de SP haar kijk op de samenleving in Zaanstad en presenteert ze de plannen voor de komende raadsperiode.

Bij menselijke waardigheid gaat het om het recht van een ieder op bestaanszekerheid en op een eerlijke kans om te streven naar geluk. Ieder mens is voor zijn eigen denken en doen zelf verantwoordelijk en moet in vrijheid kunnen meebeslissen over hoe we met elkaar leven en werken. Bij de afspraken die we zo maken staat respect voor alles wat leeft centraal.

Bij gelijkwaardigheid van mensen gaat het om de noodzakelijke aanwezigheid van brede tolerantie in de hele samenleving en respect van ieder mens voor de ander, ongeacht opleiding, inkomen, maatschappelijke positie, woonsituatie of afkomst. Elke vorm van discriminatie of achterstelling dient afwezig te zijn.

Bij solidariteit gaat het om de erkenning van het feit dat niet ieder mens hetzelfde is, ook al zijn we gelijkwaardig. Waar nodig moeten we elkaar helpen en voor elkaar zorgen, niet uit medelijden of als intuïtief goed handelen, maar vanuit het besef dat er altijd ongelijke situaties zullen zijn en dat we er als gemeenschap naar moeten streven om iedereen er bij te houden.

Helaas is dit alles in de afgelopen jaren steeds meer onder druk komen te staan. De verschillen tussen arm en rijk groeien, de kwaliteit van de zorg komt nog meer onder druk te staan, de woningnood neemt nog steeds toe en we zijn nog altijd niet gestopt met het vervuilen van het milieu. Veel zaken in deze kapitalistische samenleving staan ten dienste van het geldelijk gewin van enkelen. Individualisme en egoïsme nemen een steeds grotere vlucht en ook veel inwoners van Zaanstad hollen achter een man aan die van het zaaien van tweedeling, haat en angst zijn levenswerk heeft gemaakt. Niet de samenleving van 'samen', maar een samenleving van 'ik eerst' en uitsluiting van de ander lijkt de norm geworden te zijn. Dit tij moeten wij keren. Samen, niet alleen!

De afgelopen jaren is de SP met een wethouder vertegenwoordigd geweest in het college van B en W. In de raad en binnen het college heeft de SP zich hard gemaakt voor het vergroten van de invloed van de bevolking op het gemeentelijk beleid, voor een beter sociaal beleid, voor behoud van alle nog resterende natuur en het groen, voor een goed jeugd- en ouderenbeleid en ook voor veel andere zaken. Op een aantal fronten zijn goede resultaten geboekt, zoals het minimebeleid en de inburgering, maar er is nog heel veel werk te doen.

In de komende jaren gaat de SP in Zaanstad zich versterkt inzetten op een samenleving waarin wij het samen doen. Samen voor menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Een socialistische samenleving waar in wijken en buurten hard gewerkt wordt aan een betere toekomst. Een toekomst die niet aan de markt wordt overgelaten, maar die teruggegeven wordt aan de inwoners van deze stad. Een toekomst waarin democratisch gekozen organen de controle hebben over voorzieningen die weer in ons aller handen komen, dus in handen van de gemeente.

We zijn bij de SP idealisten met realiteitszin. We zijn er ons dan ook van bewust dat de Nederlandse regering er helaas voor heeft gekozen de crisis niet te laten betalen door de rijken, maar af te wentelen op de gewone mensen. Zo zullen de tientallen miljarden steun aan de bankensector aan de gemeenten worden doorberekend middels jarenlange bezuinigingen.

We beloven in de eerste plaats dat de SP, samen met de Zaankanters, het verzet zullen organiseren tegen dergelijke maatregelen. In de tweede plaats zal de SP waar we de bezuinigingen niet kunnen tegenhouden, die bezuinigingen anders invullen. Want socialisten maken daarin nu eenmaal andere keuzes.

We zullen pal blijven staan voor menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Liever dan weer bezuinigingen af te wentelen op de gewone mensen, zullen we kijken of er geen andere keuzes te maken vallen, zoals het versoberen van prestigieuze projecten. Dergelijke alternatieve keuzes leveren vaak miljoenen op. En dat is de kern van de zaak: andere keuzes maken, in het belang van de mensen.

Wij hebben de eer ons verkiezingsprogramma te presenteren, dat wij tegen de stroom van de huidige kille en individualistische 'ik-cultuur' in, vol vertrouwen "Jij + Ik = Wij" noemen.

Jij. Ik. Wij.

2. Ruimtelijke ordening en huisvesting

Een goede en betaalbare woning is een grondrecht voor iedereen. Dit recht staat ook in Zaanstad nog steeds onder druk. Voor mensen met een kleine beurs en vooral voor zorgvragers en starters die aangewezen zijn op sociale huisvesting, ziet het er slecht uit. De wachtlijsten voor een sociale huurwoning zijn toegenomen. Mede door de economische crisis wordt verwacht dat de wachttijd voor een sociale huurwoning nog verder zal oplopen. De nieuwbouw stagneert. Bovendien worden veel sociale huurwoningen verkocht, zodat zij onttrokken worden aan de sociale woningvoorraad.

De markt lost deze problemen niet op, dat blijkt steeds opnieuw. De terugtrekkende overheid heeft in het verleden de woningbouw overgelaten aan de woningcorporaties en projectontwikkelaars.

De overheid, die geen winstoogmerk heeft, dient zelf de regie weer in handen te nemen en ervoor te zorgen dat het aantal goede en betaalbare woningen niet verder afneemt, maar juist weer toeneemt. De SP in Zaanstad wil daarom een onderzoek starten naar de mogelijkheden om, eventueel samen met andere gemeenten, weer een gemeentelijk woningbedrijf op te richten.

2.1 Aanpak van sociale woningproductie

Gemengde wijken, in alle opzichten, blijft het streven. Maatregelen om de bouwproductie te stimuleren worden genomen en dit beleid wordt de komende jaren in versterkte mate voortgezet. Daarbij is extra aandacht voor het omzetten en opzetten van bouwprogramma's met voldoende nieuwe sociale huur- en betaalbare koopwoningen, in plaats van dure woningen waar geen behoefte aan is.

Er wordt fors ingezet op kwaliteitsverbetering van de bestaande huurwoningen. In prestatieafspraken met woningcorporaties is extra aandacht voor onderhoudsprogramma's en bewonersparticipatie. De SP zal zich kritisch blijven opstellen bij de verkoop van sociale huurwoningen en afspraken maken waarmee de sociale volkshuisvesting gebaat is.

Nadat in 1995 de woningcorporaties zijn verzelfstandigd en op afstand van de overheid zijn geplaatst is er teveel mis gegaan. Het is belangrijk om terug te gaan naar de kerntaken, namelijk beschikbare en betaalbare woningen. De SP wil met de corporaties voortaan afrekenbare afspraken maken. Dit kan onder andere door: voorwaarden te stellen aan onderhoudsprogramma's, overleg met het Huurders Overleg Zaanstad en de gezamenlijke corporaties over een experiment "snelheid voor de starters", een deel van bestaande woningvoorraad (klein en goedkoop) te labelen voor starters en renovatie te verkiezen boven sloop. Bouwen op maat is uitgangspunt. De vraag wordt scherper geanalyseerd, waarbij ook aan betrokkenen wordt gevraagd wat de echte woonwensen zijn.

Samen met andere gemeenten moeten wij de handen ineen slaan en actief pleiten bij de rijksoverheid voor een sociaal huurbeleid en een grotere en meer sociale woningproductie. Solidariteit bij de toewijzing van sociale huurwoningen dient zowel regionaal als lokaal te worden gewaarborgd.

2.2 Schaarse ruimte verstandig verdeeld

Ruimte om te bouwen is schaars in onze gemeente. Op het gebied van de planologie is de SP Zaanstad voor behoud van de zogenaamde rode contouren, waarbinnen mag worden gebouwd. Stedelijke vernieuwing en binnenstedelijk bouwen gaan daarbij vóór uitbreiding in oppervlakte van de stad. De inrichting van onze stad dient te worden bepaald door de behoeften van de hele bevolking.

Het open groene buitengebied, dat zo kenmerkend is voor de Zaanstreek, moet behouden blijven. Voor de dreigende verruiging en vermoerassing worden oplossingen gevonden.

De toegankelijkheid van de open groene ruimte rondom de stad wordt verbeterd, met name voor wandelaars en fietsers. Met inachtneming van de natuur is wonen op het water binnen de gemeente mogelijk, maar wel voor alle inkomensgroepen.

2.3 Levendige wijken en buurten

Wijken en buurten dienen gemengd, levendig en levensloopbestendig te zijn. In levendige wijken en buurten wonen starters, alleenstaanden, samenwonenden, kleine en grote gezinnen, senioren en zorgvragers door elkaar heen. Grote en kleine, dure en goedkope, koop- en huurwoningen wisselen elkaar af. Er is voldoende groen en speelgelegenheid. Scholen, winkels en mogelijkheden tot ontspanning zijn in de wijk aanwezig. Er is openbaar vervoer op loopafstand.

Net als voor parkeren komen er normen voor groen, voor speelgelegenheid en voor plekken waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten. Slecht beheerd openbaar groen kan worden geordend in kleine (postzegel)parkjes, waar inwoners van wijken en buurten elkaar kunnen ontmoeten. Kleinschalige en milieuvriendelijke bedrijvigheid wordt gestimuleerd. Volkstuincomplexen blijven belangrijk. Wijken met veel problemen en sloopwijken krijgen meer aandacht wat betreft onderhoud en schoonmaak. Voor schoolpleinen komt doordacht beleid zodat ze openbaar toegankelijk en geschikt worden als speelplaats in de buurt.

2.4 Bouwen naar behoefte

Essentieel is duidelijk inzicht in de werkelijke behoefte aan verschillende soorten woningen: zorgwoningen, jongerenwoningen, huurwoningen, koopwoningen. Voor welke groep is er woningnood? Huren is geen gunst, maar een recht en dat moet zo blijven. Voor de SP is kopen niet de norm en hoeven mensen geen wooncarrière te maken van huur naar koop. In ieder geval moet voorkomen worden dat sociale huurwoningen door grote huurverhogingen en verkoop buiten bereik komen van starters en mensen met een kleine beurs. Prestatieafspraken met woningcorporaties blijven daarop gericht. Woningcorporaties gaan zich weer bezighouden met hun kerntaak: het bouwen en goed beheren van betaalbare huurwoningen. Bij elk nieuwbouw- en renovatieproject dient altijd een percentage sociale woningbouw worden gerealiseerd. Projectontwikkelaars mogen aan deze plicht niet kunnen ontkomen door uitsluitend kleine woningbouwprojecten te bouwen. Bij nieuwbouwplannen wordt de inspraak op democratische wijze en op maat georganiseerd, waarbij verantwoording wordt afgelegd aan de betrokkenen en bewoners.

Het is voor de vitaliteit van de gemeente van groot belang dat de Zaanse jongeren en studenten uit Amsterdam in Zaanstad onderdak vinden. Voor deze groep ziet het er op de woningmarkt in de hele regio somber uit. Voor jongerenwoningen worden, op basis van beredeneerde behoefte, reële streefcijfers geformuleerd. Zij zouden terecht kunnen in speciaal voor hen bestemde woningen, zoals kleine woningen in de bestaande bouw. Als zij gehuisvest worden in woningen die op termijn gesloopt worden, behouden zij hun eerder verworven plaats op de wachtlijst voor een sociale huurwoning.

2.5 Renovatie in plaats van sloop

Bij wijkvernieuwingsprojecten is slopen alleen een optie als de te slopen woningen van aantoonbare slechte kwaliteit zijn, 70 procent van de bewoners met de sloop instemmen, er geen huurders belangstelling hebben voor de woningen, de wachtlijst voor betaalbare huurwoningen niet stijgt en door de sloop problemen zich niet naar andere wijken verplaatsen. De beste optie is in alle andere gevallen renovatie en daarmee het behoud van het karakter van de wijk, de sociale samenhang in de wijk en de sociale woningvoorraad.

2.6 Duurzaam bouwen

Het is belangrijk dat woningen gezond, veilig, milieuvriendelijk en energiezuinig zijn. Woningen worden zodanig ontworpen dat ze flexibel te gebruiken zijn, toegankelijk en aanpasbaar voor zorgvragers en/of mindervaliden. Openbare gebouwen worden zodanig ontworpen dat ze in de toekomst ook een andere functie kunnen krijgen. Algemene regels voor duurzaam bouwen horen te worden opgenomen in het Bouwbesluit, dus niet overgelaten aan individuele opdrachtgevers. Duurzaam in meerdere opzichten zoals bijvoorbeeld energieverbruik, hergebruik en materiaaltoepassing, is goed voor het milieu en bespaart de bewoners op termijn veel geld.

2.7 Het nieuwe centrum van Zaandam

Het programma Inverdan was reeds bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 in een vergevorderd stadium. Inverdan kon toen al niet meer worden stopgezet zonder grote financiële gevolgen voor de gemeente Zaanstad. Voorwaarden binnen het vastgestelde budget te blijven en afspraken met betrekking tot het realiseren van zorgwoningen en sociale huurwoningen, blijven van kracht.

2.8 Stadsregio Amsterdam en de Metropoolregio

Zaanstad ligt niet op een eiland en maakt wat ruimtelijke ordening en huisvesting betreft deel uit van de Stadsregio Amsterdam en de Metropoolregio. Wij moeten ons hier actief in opstellen.

De ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening en de woningmarkt moeten in samenhang worden gezien. Het is van belang dat zowel in de Stadsregio Amsterdam als in de Metropoolregio verstandig wordt omgegaan met de overgebleven groen- en watergebieden en met de ontwikkeling van bedrijventerreinen en woningbouwlocaties. De SP is van mening dat uit moet worden gegaan van verantwoord ruimtegebruik, afgestemd op innovatieve ontwikkelingen, waarbij gemeenten elkaar en elkaars inwoners niet mogen hinderen. Er worden harde en afdwingbare afspraken gemaakt voor beleid omtrent bouwlocaties.

2.9 Bedrijventerreinen

Door concurrentie van gemeenten onderling is de grondprijs op nieuwe bedrijventerreinen te laag. Bestaande bedrijfsterreinen raken in verval door het wegtrekken van bedrijven naar nieuwe bedrijfsterreinen. Veel kostbare ruimte en zelfs kwetsbare gebieden gaan zo verloren. De SP Zaanstad vindt dat nieuwe bedrijventerreinen alleen dan kunnen worden aangelegd als er bewezen ruimtegebrek is. Er worden harde en afdwingbare afspraken gemaakt voor locatiebeleid waar welke bedrijven zich kunnen vestigen in de Stadsregio Amsterdam.

Bouwtechnisch goede bedrijfspanden mogen niet worden gesloopt. Bedrijfspanden die overbodig zijn geworden moeten een andere functie krijgen. Op bedrijventerreinen moet een ruime mate van groen aanwezig zijn en wordt de ontwikkeling van zogenaamde tijdelijke natuur gestimuleerd.

2.10 Schone winkelstraten

Nagenoeg alle rommel die in winkelstraten op straat ligt, is afkomstig van het winkelend publiek. Het meeste komt daarbij uit de desbetreffende winkels. De extra inspanning die de gemeente zou moeten doen om ook tijdens de winkeltijden de winkelstraten schoon te houden (vegen en afvalbakken legen) vraagt om een gezamenlijke aanpak van winkelend publiek, winkeliers en de gemeente. Op basis van het uitgangspunt de vervuiler betaalt, zijn het winkelend publiek en winkeliers hierop aan te spreken. De SP wil het initiatief nemen om samen met de winkeliersverenigingen een plan van aanpak te maken en dit uit te voeren. Ook willen wij wat gaan doen aan hinderlijke reclame-uitingen.

3. Zorg en welzijn

De zorg kan en moet menselijk, sociaal en voor iedereen bereikbaar zijn. De SP staat voor een snelle indicatiestelling, eenvoudige procedures en zo nodig direct starten met de zorg. De kwaliteit van de zorg hangt niet af van regels of registraties maar van goed opgeleide, zelfstandige professionals die het vertrouwen krijgen dat zij goed werk leveren. Regels zijn belangrijk om ervoor te zorgen dat er geen rechtsongelijkheid en willekeur ontstaat. Verantwoording afleggen over gemeenschapsgeld is goed, maar kan in de praktijk doorslaan in vergaande administratieve rompslomp. De SP wil de verantwoording op een andere manier organiseren waarbij het vertrouwen in professionals voorop staat.

Georganiseerd op buurt- en wijk niveau komt zorg en welzijn het beste tot zijn recht. De nieuwe aanbesteding voor huishoudelijke zorg geeft al mogelijkheden voor deze kleinschalige zorg, maar de SP wil dit verder doortrekken. Het inzetten van vrijwilligers in de zorg mag niet ten koste gaan van betaalde arbeidsplaatsen of van de arbeidsvreugde die professionals ervaren wanneer zij doen waarvoor zij hebben gekozen, namelijk fatsoenlijke zorg en aandacht geven. De SP ziet erop toe dat de gemeente zijn zorgplicht serieus neemt, voor iedereen, ook in alle incidenteel voorkomende gevallen.

3.1 De Wmo

In Zaanstad hebben wij in de afgelopen vier jaar veel nieuw beleid ontwikkeld naar aanleiding van de Wet maatschappelijke ondersteuning. De aanbestedingen zijn niet alleen op prijs, maar ook op kwaliteit gedaan. Dit moet zeker zo blijven. Wij zullen de komende jaren waarschijnlijk te maken krijgen met meer taken op het gebied van de Wmo en tegelijkertijd met bezuinigingen. De SP zal zich bij de te maken keuzes inzetten voor kwaliteit en beschikbaarheid van de zorg. Bezuinigingen van dit kabinet op de AWBZ en op het gemeentefonds mogen het Wmo budget niet aantasten. In de afgelopen jaren zijn er overschotten op het Wmo budget naar de algemene middelen gegaan. Het wordt nu tijd om weer geld uit de algemene middelen in te zetten om Wmo doeleinden veilig te stellen. De SP vindt dat ook het aanvullend openbaar vervoer beter kan functioneren als het beleid rondom aanbesteding gebaseerd is op kwaliteit en beschikbaarheid.

3.2 Indicatiestelling blijft aandachtspunt

Voor indicatiestelling is een professioneel loket. Bij elke nieuwe aanmelding voor individuele zorg volgt een huisbezoek. Hierdoor wordt de kwaliteit van de indicatiestelling gewaarborgd. De bureaucratie kan worden verminderd door professionals een belangrijke rol te geven bij het bepalen van de benodigde zorg of voorziening. De aanwezigheid van mantelzorg speelt geen rol bij de indicatie, maar wordt wel geregistreerd om in geval van het wegvallen van de mantelzorger direct hulp te kunnen inzetten.

3.3 Voorzieningen in de wijk

Op buurt- en/of wijkniveau wordt zorg georganiseerd en komen voldoende voorzieningen. Dit is maatwerk. De SP wil dat mensen hun eigen keuzes kunnen maken. Ongeneeslijk zieken kunnen kiezen hoe en waar zij voldoende zorg en aandacht willen ontvangen. Ook zorg- en hulpbehoevenden hebben de keuze of zij zo lang mogelijk thuis of in een kleinschalige zorgvoorziening willen wonen. Daar dient de zorg op te worden afgestemd. Alle drempels die dit verhinderen moeten zo veel mogelijk worden weggenomen. In wijkteams bestaande uit alle professionals op het gebied van zorg en welzijn vindt regelmatig afstemming plaats. De SP kiest voor een sturende rol voor de gemeente hierin.

3.4 Jeugd

De SP wil dat de jeugdzorg weer wordt ondergebracht bij de gemeente. Zaanstad heeft nu vijf Centra Jong. Deze Centra zijn bedoeld om een einde te maken aan de bureaucratie en het gebrek aan samenwerking in de jeugdzorg. Naast de huidige samenwerking van organisaties in het Centrum moet gezorgd worden dat er voldoende maatschappelijk werk en/of sociaal psychiatrisch verpleegkundig personeel is. Dit om te snelle problematisering te voorkomen.

De centra moeten vrij toegankelijk zijn, niet alleen voor ouders/ opvoeders. Ook jongeren moeten er zelf informatie kunnen krijgen en met hun problemen terecht kunnen. Doel is om in een zo vroeg mogelijk stadium de lichtst mogelijke hulp te geven aan kinderen en jeugdigen. Dit voorkomt ophoping bij Bureau Jeugdzorg en verkleint de wachtlijsten.

De SP pleit ervoor dat de regie om dit te realiseren bij de gemeente komt te liggen.

Extra aandacht komt er voor de groep van 12 jaar en ouder. Zij geven soms niet alleen problemen, maar hebben ook vaak [leeftijdsgebonden] problemen. Het Straathoekwerk richt zich voornamelijk op de eerste categorie. Voor de tweede categorie is jeugdmaatschappelijk werk noodzakelijk, te vergelijken met de vroegere JAC's en Adviesbureaus voor Jongeren.

Voor zwerfjongeren is er drempelloze goede zorg en opvang, een plek waar zij altijd terecht kunnen voor onderdak en hulp, ook buiten kantooruren.

Jij. Ik. Wij.

4. Natuur, milieu en dierenwelzijn

Voor onze toekomst, die van onze kinderen en van de volgende generaties heeft de zorg voor het milieu hoge prioriteit. De komende jaren zullen we nog meer moeten doen om het milieu in Zaanstad te verbeteren en wat er nog is aan natuur te behouden. Onderzoek heeft aangetoond dat inwoners van Zaanstad ongezonder zijn dan de gemiddelde Nederlander. Vergaande maatregelen zijn nodig om Zaanstad als leefomgeving gezond te maken en te houden.

Wij streven er naar in 2020 een klimaatneutrale gemeente te zijn. Het energiegebruik in de gemeente moet dan even groot zijn als de energie die in de gemeente opgewekt wordt. De SP kiest voor alle maatregelen die zorgen voor minder energiegebruik en het opwekken van duurzame energie stimuleren. Bij alle energieleveranciers moet er op worden aangedrongen dat de vormen van niet duurzame energie (kolencentrales, bruinkoolmijnen en kerncentrales) worden afgestoten en daarvoor in de plaats duurzame energie (door zon, wind, water, aarde en vergisting) wordt geproduceerd. De SP pleit voor de inkoop van alleen schone energie. Het uiteindelijke streven is een eigen gemeentelijk energiebedrijf.

4.1 Behoud en verbeter natuur in de stad

De natuur, vooral de natuur in de stad, verdwijnt. De SP zet zich in voor behoud, onderhoud en verbetering van stadsparken en plantsoenen. Er zijn alternatieven voor ecologisch onderhoud van bermen en taluds en voor de aanleg van 'groene daken' en zogenaamde postzegelparkjes, waarvan de mogelijkheden worden onderzocht. Ook organisaties die zich hiervoor hardmaken worden uiteraard gesteund. Voor nieuwbouwprojecten komen standaardnormen voor groen en speelruimte. Op onze bedrijventerreinen dient meer groen geplant te worden, op (tijdelijk) leegstaande percelen wordt natuur gevestigd.

4.2 Behoud en verbeter omringende natuur

Rond Zaanstad neemt het agrarisch gebied af. Zaanstad heeft wel een aanzienlijke groene buffer nodig. De SP streeft naar het behoud van agrarische bedrijven en stimulering van deze bedrijven om om te schakelen naar biologische landbouw en/of ecologisch natuurbeheer. Hierbij is een belangrijke rol weggelegd voor de provincie en het rijk. In open groene ruimten waar geen agrariër meer is, dienen wij zelf het initiatief te nemen tot ecologisch natuurbeheer. Onze veenweidengebieden, tegenwoordig een Natura 2000 gebied, zijn géén bouwlocaties en moeten dan ook in de huidige omvang behouden blijven. De SP vindt het belangrijk dat de beroemde veenweidengebieden ook daadwerkelijk veenweidegebieden blijven en niet verrooien en vermoerassen. Hiervoor geeft een beheerplan duidelijkheid met betrekking tot het onderhoud dat noodzakelijk is.

4.3 Vervuiling en overlast

In het belang van de gezondheid van de inwoners van Zaanstad, dragen wij de zorg de uitstoot van fijnstof en NOx (zoals uitlaatgassen en fabrieksuitstoot) in de Zaanse atmosfeer verder terug te dringen. Het is de bedoeling dat de luchtkwaliteit in alle wijken en gebieden significant verbetert. De ingebruikname van de Tweede Coentunnel zal de luchtkwaliteit in Zaanstad doen verslechteren. Het is zaak om nu maatregelen te treffen.

De bodem in Zaanstad is ernstig vervuild. Ook de lucht in Zaanstad is ernstig vervuild. In een aantal delen van Zaanstad is regelmatig geluidsoverlast van het vliegverkeer. Andere delen van de gemeente hebben regelmatig last van dampen die zowel geurhinder als gezondheidsproblemen veroorzaken. Wij maken ons sterk al deze overlast terug te dringen. De SP wil dat 's nachts de lichten alleen aan zijn op plaatsen waar dit strikt noodzakelijk is.

De SP staat voor opslag van gevaarlijk afval op eerlijk over Nederland verdeelde bestaande stortplaatsen, waarbij zo min mogelijk met afval heen en weer hoeft te worden gereden. De stortplaats Nauerna van Afvalzorg speelt daar een rol in. De SP dringt erop aan dat gevaarlijk afval dat niet in aanmerking komt om te worden verbrand of anderszins kan worden vernietigd op de minst schadelijke en meest veilige manier wordt opgeslagen. De veiligheid voor mens en milieu moet goed worden gecontroleerd. Signalen vanuit de gemeenschap hierover moeten serieus worden bekeken.

4.4 Dierenwelzijn

Dierenwelzijn verdient aandacht; onze beschaving kunnen we afmeten aan de wijze waarop wij met dieren omgaan. Wij hebben in Zaanstad een dierenwelzijnsbeleid en behoren daarmee tot de koplopers van Nederland. Toch is er nog wel een en ander te verbeteren. Het dierenasiel zit vaak overvol en dient daarom, net als de dierenambulance en het vogelopvangcentrum gesubsidieerd te blijven. De SP is voorstander van voorlichting met betrekking tot de aanschaf van huisdieren en instructies aan kinderen en eigenaren over een goede omgang met dieren.

De SP blijft zich inzetten vóór een verbod op de verkoop van gezelschapsdieren in dierenwinkels.

Als het gaat om dierenplagen is voorkomen vaak beter dan genezen.

En natuurlijk behoort het circus met wilde dieren in Zaanstad tot het verleden.

4.5 Zelf het goede voorbeeld geven

In de zorg voor natuur, milieu en dierenwelzijn kunnen wij als gemeente zelf aanzienlijke verbeteringen realiseren met goed gemeentelijk voorbeeldgedrag. De gemeente Zaanstad kan binnen de eigen organisatie meer letten op energie- en papiergebruik, meer 'schone' gemeentelijke voertuigen aanschaffen, afvalscheiding maximaal realiseren, onkruidbestrijding op milieuvriendelijke wijze uitvoeren en in de bedrijfsrestaurants uitsluitend biologisch voedsel serveren. Een goed voorbeeld doet goed volgen.

Jij. Ik. Wij.

5. Werk en inkomen

De SP ziet mensen liever aan het werk dan in een uitkering. Maar werk moet lonen en mensen in staat stellen tot een zelfstandig bestaan. Een gemeente kan niet aan inkomenspolitiek doen. Wij kunnen het minimumloon of de bijstandsuitkeringen niet verhogen. Wij kunnen wel bevorderen, dat meer mensen aan het werk komen, dat een aantal zaken voor mensen met een laag inkomen toegankelijker worden en dat hulp wordt geboden aan mensen met schulden. Al is de groep mensen die misbruik maakt van sociale voorzieningen klein, de SP is voorstander van het opsporen en bestraffen van hen die er misbruik van maken. De gedragingen van degenen die frauduleus handelen worden nu en in de toekomst niet als argument gebruikt om goedbedoelende mensen onder druk te zetten.

De SP streeft naar een afname van het aantal bezwaarprocedures en vooral van het aantal gegrond verklaarde klachten. Goede voorlichting aan uitkeringsgerechtigden over hun rechten en plichten blijft van belang en is zowel zaak van de gemeente als van werkgevers. Om het goede voorbeeld te geven aan andere werkgevers, dient Zaanstad zelf een perfecte werkgever te zijn.

Voor mensen die naast een volledige baan ook nog vrijwilligerswerk doen, gaat ons petje af. Ook zij roepen een halt toe aan de individualisering van de maatschappij en de afbrokkelende gemeenschapszin. Maar vrijwilligerswerk blijft uiteraard vrijwillig. Bezuinigen op betaalde professionele arbeid moet worden tegengegaan.

5.1 Samen zijn we sterk

In de afgelopen raadsperiode is de toegangsgrens tot minimavoorzieningen verhoogd naar 110% van het sociaal minimum. Dat betekent dat er meer mensen in aanmerking komen voor een financieel steuntje in de rug. De SP is voorstander de grens te verhogen naar 120%. De verschillende regelingen en voorzieningen voor minima blijven behouden. De SP zal zich in spannen voor een maximaal bereik. Mede daarvoor is het opzetten van een armoede beleid van groot belang. Met name gezinnen met kinderen verdienen extra ondersteuning; er zijn al teveel kinderen die in armoede leven. Wij moeten er alles aan doen kinderen te beschermen tegen de gevolgen van armoede. Daarbij is ook aandacht voor hun voedingstoestand cruciaal. Niemand mag tussen wal en schip raken.

De SP wil samen met andere gemeenten een offensief te beginnen tegen armoede en uitsluiting. Bij Kabinet en Tweede Kamer pleiten wij voor een verhoging van het minimumloon en de daaraan gekoppelde uitkeringen, om te beginnen met 10% extra netto besteedbaar inkomen in de komende vier jaar.

5.2 Het behoud en het creëren van banen.

Voor het in stand houden van de werkgelegenheid is het behouden van het arbeidsplaatsen en het begeleiden naar werk van groot belang. Werkgevers worden gestimuleerd meer mensen in dienst te nemen uit een werktraject om jongeren en ouderen een kans te geven op (nieuw) werk. De SP streeft naar het scheppen van een goed vestigingsklimaat, gericht op duurzame werkgelegenheid.

5.3 Kwaliteit van dienstverlening bij het vinden van vast werk

Het CWI, het UWV en de afdeling Werk en Inkomen van de gemeente zijn samengevoegd in Werkplein. Het nieuwe Werkplein stelt zich als doel mensen naar duurzaam en vast werk te begeleiden. De hoge kwaliteit van dienstverlening vertaalt zich naar maatwerk en aandacht voor de individuele mens. Commerciële reïntegratiebureaus worden alleen ingeschakeld na kritische overweging van de taken die zij kunnen vervullen.

Het functioneren van de cliëntenraad wordt regelmatig geëvalueerd. Tevens wordt gekeken naar de mogelijkheid om er een afvaardiging van de vakbond deel van uit te laten maken.

5.4 De gemeente geeft het goede voorbeeld

De SP streeft ernaar dat wij als gemeente die taken uit voeren die wij zelf uit kunnen voeren. Uitbesteding en verzelfstandiging van diensten zijn geen doel op zich en moeten kritisch worden bekeken. Beter is het om te investeren in eigen werknemers en zo gedwongen ontslagen te voorkomen. Sociale voorwaarden in alle aan- en uitbestedingen die de gemeente niettemin doet, blijven van belang. De SP bewaakt de voortzetting van het moderniseringsbeleid rondom sociale werkvoorziening. Wij moeten erop gericht zijn om bedrijven voor sociale werkvoorziening in te schakelen voor gemeentelijke diensten.

5.5 Nu leren, straks werken

Schoolgaan nu doe je om straks te kunnen werken. Het Platform Arbeid en Onderwijs is ingesteld om het onderwijs en de arbeidsmarkt van Zaanstad goed op elkaar te laten aansluiten. De SP is voorstander van het initiatief om samen met de Zaanse ondernemers en scholen een brede 'werkmarkt' in Zaanstad in te stellen, zodat de Zaanse schoolverlaters na hun school ook daadwerkelijk aan de slag kunnen. Leerlingen én ondernemers zijn hierbij gebaat.

5.6 Helpen bij schulden en armoede uitbannen

Mensen met naderende betalingsproblemen kunnen zich aanmelden en aangemeld worden bij een centraal punt. De gemeente moet samenwerken met woningbouwcorporaties en nutsbedrijven ter voorkoming van problematische schulden. De SP pleit voor informatieve bewustmakingscampagnes en trainingen over het voorkomen van schulden. Die bewustmakingscampagnes moeten al op de basisscholen beginnen. Bij de voorlichting over schulden worden zelforganisaties en vrijwilligersorganisaties betrokken die informatie en trainingen kunnen geven. Preventie van verdere financiële problemen is het doel, het terugdringen van verleidingen die mensen in problemen kunnen brengen het middel. Het uitgangspunt van de SP is het uitbannen van armoede.

Jij. Ik. Wij.

6. Verkeer en vervoer

Goede bereikbaarheid en goede luchtkwaliteit zijn levensvoorwaarden voor een gezonde en vitale stad. De verkeersintensiteit neemt nog altijd toe, ook in Zaanstad. De SP zet zich in voor een goed functionerend en betaalbaar openbaar vervoer, fijnmazig en frequent; een openbaar vervoer dat kan concurreren met de auto. Ook kleine kernen dienen tenminste in één uurdienst te worden aangedaan door de bus. Het gebruik van het OV moet stapsgewijs gratis worden gemaakt. Daarnaast wordt de aandacht voor fietsers en voetgangers door de SP stevig ondersteunt. De bevoorrading van ondernemingen gebeurt zo milieuvriendelijk en veilig mogelijk. Goed beheer en onderhoud van de bestaande infrastructuur heeft voorrang op het investeren in nieuwe wegen. Parkeren is een recht, maar niet het recht van de sterkste

De SP volgt alle landelijke ontwikkelingen, zoals rekening rijden en filebelasting, kritisch. We blijven hameren op wat er beter kan aan de OV- chipkaart: geen transactiekosten, geen verkapte prijsstijgingen, slechts één keer het instaptarief, gegarandeerde bescherming van persoonsgegevens en een goede technische betrouwbaarheid. Tarieven mogen niet meer stijgen dan de inflatie.

6.1 De stoep is voor voetgangers

De SP vindt het belangrijk dat trottoirs en voetpaden obstakelvrij, vlak en daardoor toegankelijk zijn voor rolstoelen, rollators en wandelwagens. Dat betekent ook dat er geen auto's geparkeerd worden op de trottoirs en dat reclame- uitingen en uitstallingen in de winkelgebieden van het trottoir verdwijnen.

6.2 Fietsen wordt aantrekkelijker

Uitgangspunt is een samenhangend netwerk van doorgaande fietspaden tot op het niveau van de wijken en buurten. In de nabije toekomst wordt het netwerk van snelle fietsroutes voltooid. Fietsroutes zijn schoon, in goede staat en voldoende vlak om comfortabel te kunnen fietsen. De fiets wordt het aantrekkelijkste vervoermiddel bij kleinere afstanden. Bij stations, OV knooppunten en winkelcentra komen voldoende gratis fietsenstallingen.

6.3 Beter openbaar vervoer

Tijdens koopavonden, marktdagen en belangrijke evenementen wordt wat de SP betreft het openbaar vervoer binnen de gemeentegrenzen gratis. De invoering van de OV chipkaart biedt de mogelijkheid, om mensen met een inkomensgrens tot 110% van het sociaal minimum, gratis openbaar vervoer aan te bieden. Openbaar vervoer moet natuurlijk altijd toegankelijk zijn voor mindervaliden.

De SP maakt zich hard voor het behoud van treinstations en de komst van een nachttrein voor Noord-Holland. Daarnaast hecht de SP grote waarde aan goed onderhoud, waar nodig renovatie en betere voorzieningen op en rond stations. Het spoor wordt in de toekomst veel frequenter gebruikt, zowel voor personen- als goederenvervoer. Daarom moeten spoorwegovergangen, met name die met slagbomen, met voorrang worden aangepakt.

In de aanbesteding van openbaar vervoer moet in de kwaliteitseisen rekening worden gehouden met het gebruik van minibussen waar nodig en mogelijk.

6.4 De Zaan als alternatief

De Zaan en ander bevaarbaar water zijn een goed alternatief voor vracht- en bevoorradingverkeer. De SP pleit voor een initiatief om bedrijven bij elkaar te brengen, tot oplossingen te laten komen en dit alternatief te benutten. Schepen die aangelegd zijn halen hun energie uit walstroom. De SP wil deze voorstellen ook promoten bij andere gemeenten en de provincie.

6.5 Parkeerverbod bij basisscholen

Zaanstad doet ieder jaar mee met de actie 'Op voeten en fietsen naar school'. Helaas duurt deze actie jaarlijks maar één week. Nog steeds brengen ouders andermans kinderen en het overig verkeer in gevaar door vlak bij de schooldeur te parkeren.

Het is goed voor kinderen om al op jonge leeftijd te leren fietsen en leren deelnemen aan het verkeer. Om ouders te stimuleren hun kinderen lopend of op de fiets naar school te brengen kiest de SP voor een parkeerverbod bij basisscholen.

Jij. Ik. Wij.

7. Onderwijs

Goed onderwijs wordt steeds belangrijker. Globalisering en het tempo van veranderingen op de arbeidsmarkt vragen hier steeds sterker om. De SP pleit voor herwaardering van de ambachtschool, al kan op gemeentelijk niveau slechts beperkt worden bijgedragen aan de inhoud van het onderwijs. Wij kunnen wel een actieve rol vervullen bij de afstemming van onderwijs en arbeidsmarkt op elkaar. Eveneens kunnen wij zorgen voor goede onderwijshuisvesting, een ruim en gevarieerd aanbod van buitenschoolse activiteiten, het terugdringen van schoolverzuim en een goede jeugd- en schoolgezondheid. Financiële ouderbijdragen in het onderwijs wijst de SP af.

7.1 Passende en goede huisvesting

De SP vindt het belangrijk dat zo snel mogelijk wordt ingespeeld op groei en krimp van scholen. Het onderhoudsniveau en het schoonmaakniveau moet worden verhoogd. In ieder nieuw te bouwen school hoort een gymzaal want gymnastiek draagt bij aan een goede gezondheid en sociaal gedrag. De onderwijsvernieuwing in het voortgezet onderwijs vereist andere typen onderwijsgebouwen. De SP zet zich er voor in dat alle middelbare scholen in Zaanstad goede schoolgebouwen hebben, die aangepast zijn aan de eisen van deze tijd. In schoolgebouwen moeten kleine gemeenschappen functioneren, waar de leerlingen zich op hun gemak voelen. Een goed onderwijsgebouw is een stimulans bij het verwerven van kennis.

7.2 De school in de wijk

Jongeren in het voortgezet onderwijs, maar ook de samenleving, zijn gebaat bij maatschappelijke stages op wijkniveau. Gedurende de stage wordt belangstelling gewekt voor het werken zonder winstoogmerk en het werken in dienst van de samenleving, bijvoorbeeld in de gezondheidszorg, het onderwijs, de sport of de culturele sector. Vraag en aanbod van (maatschappelijke) stages zouden samen moeten komen in de wijk. Jongeren raken zo meer betrokken bij de wijk en het is gemakkelijk bereikbaar. De SP stelt voor dat wijkbeheer samen met scholen plannen ontwikkelen voor “praktijk in je eigen wijk”.

7.3 Via het onderwijs naar samenleven

Veel mensen leven nog steeds geïsoleerd van elkaar, door gebrek aan kennis van de taal en van elkaars gewoonten. De SP bepleit dat ouders met een achterstand in taal en kennis van de maatschappij bij de ontwikkeling van hun kind betrokken worden en daarbij ook zelf leren. Hier moet zo vroeg mogelijk mee begonnen worden.

7.4 Leerplicht

De gemeente heeft de wettelijke plicht een aantal taken volgens de leerplichtwet uit te voeren. Alhoewel er minder schooluitval is dan voorheen, blijft het voorkomen van schooluitval een aandachtspunt. De SP wil dat de regie in geval van schooluitval en de verwijzing van kinderen naar instellingen die zich met jeugdproblematiek bezighouden, in handen van de gemeente blijft. De leerplichtambtenaar opereert pro-actief, is het gezicht van de gemeente en komt op alle scholen. Om jeugdwerkloosheid tegen te gaan dient er meer geïnvesteerd te worden in het voorkomen van schooluitval.

7.5 Brede school

Een schoolgebouw in een wijk kan meer zijn dan een plek waar kinderen regulier onderwijs krijgen. Als organisaties op het gebied van onderwijs, cultuur, sport en bijvoorbeeld kinderopvang samen werken kan de school een belangrijke ontmoetingsplek in de buurt of wijk zijn. Echter elke buurt of wijk in Zaanstad heeft zijn eigen karakter, dus vraagt het opzetten van een Brede school om een gedegen onderzoek naar behoefte en mogelijkheden. Evaluaties van lopende projecten zijn de basis waarop nieuwe gestart worden.

8. Sport en spel

Zaanstad kent een rijk verenigingsleven. Verenigingen zijn het cement in de samenleving. Een laagdrempelig en toegankelijk aanbod levert een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de samenleving, waarin verbondenheid en cohesie en het voorkomen van sociale uitsluiting van belang zijn. Daarnaast is meer bewegen voor iedereen, jong en oud, gezond. De SP maakt zich sterk voor het verenigingsleven op het gebied van cultuur, recreatie en sport. Verenigingen verdienen de volle mogelijkheden om zich te ontplooiën. De SP kiest voor het scheppen van voorwaarden, het ondersteunen van goede initiatieven en het met raad en daad bij staan van clubs. Dat betekent niet alleen investeren in goede accommodaties maar ook in menselijk kapitaal: de vrijwilligers waar de verenigingen op draaien.

8.1 Kinderen en jongeren

De deelname van de jeugd aan het verenigingsleven moet worden bevorderd. Als financiën een probleem zijn voor deelname aan de activiteiten, moet gezocht worden naar een passende oplossing.

Kinderen moeten leren zwemmen vóór hun 8^e jaar en daar mogen geen financiële drempels voor zijn. Buiten spelen is voor kinderen – vooral in de stedelijke omgeving – steeds minder de gewoonste zaak van de wereld. Kinderen en jongeren verdienen een gelijkwaardige positie in de strijd om de openbare ruimte. In alle bestaande en nieuw aan te leggen buurten van Zaanstad moet minimaal 3% speelruimte aanwezig te zijn op redelijke afstand afhankelijk van de doelgroep. Naast de gebruikelijke speeltoestellen als wipkippen en speelhuisjes, zijn natuurspeelplaatsen van belang om kinderen vaker in contact te brengen met de natuur. Speelplaatsen, maar ook schoolpleinen worden zo ingericht dat ze de beweging en fantasie van kinderen stimuleren. Samen met jongeren moet worden gekeken waar zij behoefte aan hebben.

8.2 Meer sport in de buurten

Als jongeren sporten zijn ze sociaal bezig. Trainen en wedstrijden spelen in clubverband houdt ze van de straat. Maar ook in de wijk moeten jongeren gratis, ongeorganiseerd en spontaan kunnen trainen, spelen en sporten. Daarom verdient de aanleg en onderhoud van Cruyff-courts, trim-courts, basket- en voetbalkooien en skateparken de aandacht. In elke wijk of in de nabije omgeving van de wijk hoort een sportvoorziening. Hierdoor ontstaat een netwerk van grasvelden/sportvelden op wijkniveau.

8.3 De sport in Zaanstad is voor amateurs

Sommige sportverenigingen geven de leden van hun eerste teams een financiële vergoeding. Ook trainers en bestuurders ontvangen vaak een vergoeding in geld voor hun werkzaamheden. De SP is van mening dat sport in Zaanstad voor amateurs is, die sporten, trainen en besturen voor hun plezier en daarom onbetaald. De SP wil daarom de onderlinge financiële competitie van verenigingen binnen de perken houden. In de subsidievoorwaarden van de sportvereniging wordt opgenomen, welk percentage van de begroting een club mag besteden aan vergoedingen voor bestuurders, trainers en spelers.

8.4 Inspannen voor breedte sport

Sporten is belangrijk voor een goede gezondheid en is een sociale bezigheid. Breedtesport is elke vorm van sport en spel die niet tot topsport wordt gerekend. Breedtesport is laagdrempelig. Sport in Zaanstad is voor iedereen en dus per definitie breedtesport. Daarom is de SP er voorstander van dat het sportbudget alleen aan breedtesport wordt besteed. Naar de eventuele komst van de Olympische Spelen en speciaal voor dit doel te bouwen sportaccommodaties zal kritisch gekeken worden.

9. Economie

De voedselindustrie is van oudsher verbonden met de Zaanstreek. Niet alleen de grootschalige ondernemingen verdienen onze aandacht, maar ook kleinere bedrijvigheid verdeeld over de stad krijgt onze steun. Bij de voedselindustrie mag niet onvermeld en onderbelicht blijven de rol van de logistiek en transportsector. Van belang is om deze schoon, zuinig en zo weinig mogelijk belastend voor de omgeving te laten zijn.

De schoonheid van onze streek kan meer onder ogen gebracht worden van de Randstad regio en daarom betrokken worden bij het regionale toerisme. Er is echter meer dan alleen de Zaanse Schans. En er is meer dan alleen de snelle bezoeken op doorreis naar Volendam. Er wordt een uitgekiend plan om de Zaanstreek op de kaart te zetten voor een langduriger bezoek opgesteld.

De SP vindt het belangrijk dat wij als gemeente juiste en tijdige informatie leveren en relaties met ondernemers en haar belangenorganisaties pro-actief onderhouden. Werken en wonen liggen zoveel als mogelijk in elkaars nabijheid. Het liefst vindt wonen en werken in dezelfde wijk plaats. Bevorderen van levendige buurten, betekent ook het behouden van de kleinschalige winkelgebieden en het beschermen van de kleine winkeliers.

9.1 Wijkeconomie

In levendige wijken hoort kleinschalige bedrijvigheid thuis. De SP steunt het plan om de kleinschalige bedrijvigheid tussen het wonen te kunnen behouden. Het vergunningenbeleid oefent hierop invloed uit. Niet alleen voor kleine ondernemers is bedrijvigheid in de wijk belangrijk, ook bewoners profiteren hiervan. De band tussen ondernemer en inwoner staat garant voor een goede en snelle service.

9.2 Midden- en kleinbedrijf (MKB)

De kleine ondernemers in het MKB verdienen onze steun. Want kleine ondernemers staan, in tegenstelling tot de meeste grote bedrijven, dicht bij de mensen en proberen echt rekening te houden met de wensen van hun klanten. Kleine ondernemers hebben toegevoegde waarde in de buurt en ze werken vaak hard voor een karig inkomen. Er moet een onderzoek komen naar de situatie waarin kleine bedrijven verkeren en worden bepaald hoe wij ze indien nodig kunnen steunen met gemeentelijk beleid.

9.3 Revitaliseren bestaande bedrijvigheid

Bestaande bedrijventerreinen moeten worden gerevitaliseerd. In Zaanstad zijn we hiermee op de goede weg. De SP is van mening dat ruimte niet verspild moet worden door steeds meer nieuwe blokkendozen neer te zetten, terwijl de oude blokkendozen leegstaan. Hergebruik van bedrijventerreinen gaat voor nieuwe aanleg. De SP pleit bij de landelijke overheid en de landelijke politiek voor een leegstandsbelasting en wil de lokale mogelijkheden onderzoeken. Het ontwikkelen van nieuwe natuur op (nog) lege stukken bedrijventerrein wordt door ons van harte aanbevolen, zodat meer interessante (bio)diversiteit ontstaat. Om maatschappelijk verantwoord ondernemerschap te stimuleren wordt er een sociale ondernemersprijs ingesteld.

9.4 Op zondag zijn de winkels dicht

De zondagopenstelling is in Zaanstad te ver doorgeschoten. De zondagsopenstelling van winkels heeft weinig economische gevolgen, aldus het CPB. Omdat kleine winkelbedrijven niet klokje rond open kunnen zijn, kunnen zij niet meer concurreren met grote winkelbedrijven. De SP wil dat de winkels in Zaanstad op zondag gesloten zijn, uitgezonderd de twaalf vooraf bepaalde koopzondagen per jaar.

10. Openbare orde en veiligheid

Vergeleken bij veel andere gemeenten is Zaanstad een heel veilige stad. Dat willen we graag zo houden en waar mogelijk de veiligheid verder vergroten. Als mensen meer dan nu hun eigen verantwoordelijkheid nemen en elkaar aanspreken op storend, irritant, hufterig of onveilig gedrag in de openbare ruimte, valt er nog meer te winnen op veiligheidsgebied. Veiligheid ontstaat immers ook door elkaar te kennen, te respecteren, te waarderen en te beschermen. De SP is voorstander van het in samenwerking met de wijkoverleggen in alle wijken organiseren van de veiligheidsdialoog, waarbij één van de bespreekpunten is: "elkaar aanspreken"; bewoners (burgers en ondernemers) naar de gemeente, de gemeente naar de bewoners én bewoners onderling.

10.1 Meer gezichten op straat.

Met camera's vang je geen boeven en voorkom je al helemaal geen criminaliteit. De aanwezigheid van een (wijk)agent en zijn betrokkenheid bij de wijk werken preventief. Een onderzoek kan uitwijzen of de rol van toezichthouders, in dienst van de gemeente, niet anders ingevuld kan worden want ook zij zouden, naast de (wijk)agent een preventieve rol kunnen spelen.

10.2 Baas over eigen korps

De SP is voor behoud van regionale politiekorpsen en voor versterking van de preventieve taken van de politie. Landelijk centraliseren zal onvermijdelijk gaan leiden tot een meer justitiële politie en tot meer aandacht voor repressie. Korpsbeheer dient een (gezamenlijke) gemeentelijke taak te blijven. De SP zal alle acties op dit gebied actief ondersteunen.

10.3 Schoon maakt veilig

Een schonere omgeving en een goed onderhouden openbare ruimte bevordert de veiligheid. Op plaatsen waar veel mensen komen, zoals treinstations, busstations, bushaltes, winkelcentra, pleinen en drukke doorgaande wegen binnen de bebouwde kom, moet het veel schoner. De SP is voorstander van een schoonmaakplan waarin wordt vastgelegd hoe vaak en hoe grondig overal wordt schoongemaakt. Met de NS moet worden overlegd over schone stations en stationsomgeving. De inwoners en passanten dienen aangesproken te worden op vervuilend gedrag. Voor het voorkomen en bestrijden van graffiti kiest de SP ander beleid en meer budget.

10.4 Brandveiligheid

Geld van de belastingbetalers moet op een efficiënte en verantwoorde manier worden uitgeven, waarbij de veiligheidsbelangen van de inwoners prioriteit verdienen. Publieke ruimtes als scholen, kinderopvang, pensions, podia en horecagelegenheden moeten regelmatig gecontroleerd worden, zodat de brandveiligheid groter wordt. In Zaanstad zijn we met de controles op de goede weg. Toch ontstaan er regelmatig grote branden, vooral in winkels en leegstaande gebouwen. Het is zaak om, behalve in winkels, ook in leegstaande gebouwen maatregelen te treffen waardoor een brand voorkomen of vroegtijdig gemeld wordt.

10.5 Alcohol- en drugsbeleid

Als de openbare orde en veiligheid in het geding komt door mensen die overmatig alcohol of drugs gebruikt hebben, moet er adequaat en op basis van duidelijke richtlijn door de politie en toezichthouders opgetreden worden. De discussie over de legalisering van softdrugs wordt al jaren gevoerd. Het wordt steeds duidelijker dat legalisering grote voordelen heeft. Het voorkomt dat de georganiseerde misdaad enorm veel geld verdient met de productie en handel in softdrugs. Bovendien maakt het kwaliteitscontroles van de softdrugs die in coffeeshops wordt aangeboden mogelijk. De SP blijft de rijksoverheid proberen te overtuigen dat softdrugs gelegaliseerd moeten worden. Handel in harddrugs moet strafbaar blijven.

11. Kunst en cultuur

Kunst en cultuur zijn van groot belang, zowel voor de ontwikkeling van ieder individueel mens als voor de samenleving in zijn geheel. Een goed en voor iedereen betaalbaar cultureel aanbod maakt dat mensen graag in Zaanstad (blijven) wonen. Cultuur brengt wijken tot leven; het brengt mensen met elkaar in contact. Met name amateurverenigingen, kunstenaars en kunst in de openbare ruimte moeten vrij baan krijgen. Toegang tot vele vormen van cultuur via o.a de bibliotheek moeten uitgebreid worden. Het museum heeft een taak in het voor het voetlicht brengen van de Zaanse geschiedenis. Natuurlijk zijn ook toeristen van harte welkom en dient hun komst te worden gestimuleerd. Het behouden van monumenten speelt daarin een belangrijke rol.

11.1 Cultuur komt naar de mensen toe

Culturele uitingen zouden vaker in alle wijken geprogrammeerd moeten worden. Wijkcentra zijn bij uitstek geschikt om ruimte te bieden aan exposities en/of verschillende podiumkunsten. Daarnaast horen in alle wijken betaalbare ateliers, repetee- en uitvoeringsruimten te zijn. De SP wil kunstprojecten om rotondes of entrees en gevels van flatgebouwen te verfraaien stimuleren. Zo kan de identiteit van de wijk worden versterkt. Kunstenaars worden gestimuleerd initiatieven te ontploien.

Om museumbezoek te stimuleren zijn alle musea in Zaanstad op minimaal één vaste dag in de maand voor één euro toegankelijk. De SP stelt alles in het werk om het voortbestaan van organisaties en verenigingen die voorzien in een podium, te garanderen.

Jong geleerd is oud gedaan; Alle leerlingen van basisscholen en het voortgezet onderwijs krijgen minimaal twee keer per jaar de gelegenheid om gratis een film- theater- of muziekvoorstelling te bezoeken. Een museumbezoek van jongeren tot 18 jaar blijft voor alle musea gratis.

11.2 Gesubsidieerde instellingen

De verhuizing van (hoofd)vestigingen van gesubsidieerde culturele instellingen naar de (dure) locatie van Inverdan, mag op geen enkele manier ten koste gaan van de overige vestigingen en voorzieningen. Tarieven van gesubsidieerde activiteiten worden inkomensafhankelijk gemaakt, zodat deelname door iedereen mogelijk is.

11.3 De Bieb

Een bibliotheek is niet alleen een verzameling boeken. Het is ook een ontmoetingsplek, over generatie- en cultuurskloven heen. Kunstuitingen, bepaalde cursussen en leesclubs horen er thuis evenals internettoegang voor wie dat zelf niet heeft. Een bibliotheek hoort voor iedereen kennis toegankelijk te maken.

De bibliotheek in Zaanstad draait op een subsidie beneden het landelijk gemiddelde, kan vervolgens aan een aantal landelijke maatstaven niet voldoen, waardoor het subsidies misloopt. Het streven is de subsidie aan De Bieb op te trekken naar het landelijk gemiddelde. Alle inwoners van Zaanstad dienen een gemakkelijk bereikbare toegang te hebben tot de bibliotheekvoorziening. In bibliotheken komen ook gemeentelijke informatievoorzieningen.

11.4 Cultuurhistorie

Zaanstad, van oudsher een 'melting pot', een stad van 'komen en gaan', heeft een rijke geschiedenis en veel moois te bieden dat nog te weinig zichtbaar is. Cultuurhistorie is van wezenlijk belang voor de toekomst: voor de identiteit, samenhang, trots en het zelfbewustzijn van de stad en haar bewoners. Daarnaast heeft een rijk cultuurhistorisch profiel ook een groot economisch belang, voor stads promotie, voor toerisme, voor vestiging van bedrijven en bewoners.

Beeldbepalende monumenten liggen verspreid over heel Zaanstad. Restauratie en hergebruik van oude monumenten is van belang, maar ook jonge monumenten moeten behouden blijven. Voor toeristen die de Zaanstreek bezoeken komt een uitgebreide monumentenroute. De SP is voor een historiserend welstandsbeleid en voor het aanstellen van een stadshistoricus.

De Zaanse Schans is een unieke verzameling van historisch erfgoed en beeldbepalende panden. De Zaanse Schans krijgt daarom de status van beschermd gemeentelijk dorpsgezicht en wordt ingepast in de plannen voor ruimtelijke ordening, zodat de cultuur- en de natuurwaarden behouden blijven en versterkt worden. Het is SP er veel aan gelegen manieren te vinden om het onderhoud en behoud van de Zaanse Schans te financieren.

Jij. Ik. Wij.

12. Bestuur en democratie

De SP heeft een duidelijke visie op democratie in gemeenten. Democratie is meer dan zo nu en dan naar de stembus gaan. Het is ook het betrekken van de inwoners bij de besluitvorming. Niet alleen inspraak voor mensen die voor zichzelf kunnen opkomen, maar ook voor mensen die moeilijker bereikbaar zijn. Dat betekent een actieve opstelling om mensen op te zoeken en te vragen naar hun belangen en mening. Vervolgens neemt het gemeentebestuur op basis van het afwegen van al die belangen en meningen een besluit. Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor het publieke domein. Daarvoor is goed opgeleid personeel noodzakelijk. Diensten in het publieke domein blijven onder alle omstandigheden onder verantwoordelijkheid van de gemeente vallen en worden niet overgelaten aan marktwerking en verzelfstandiging. Daardoor blijft de democratische controle op deze diensten bestaan.

12.1 Integriteit

Het bestuur van de stad, de ambtenaren, het college en de gemeenteraad houden de integriteit nauwgezet in de gaten. Corruptie en belangenverstrengeling worden streng aangepakt. Maatwerk en erkenning van individuele belangen zijn belangrijk, maar mogen niet leiden tot willekeur en rechtsongelijkheid. Discriminatie wordt consequent bestreden.

12.2 De mens in wijk en buurt

De wijk of buurt is de maat van de toekomst. De SP vindt het noodzakelijk dat wijk/buurtbewoners betrokken worden bij de beslissingen die hun wijk/buurt aangaan. Wijkorganisaties kunnen daar een voortrekkersrol in spelen. Om de betrokkenheid te bevorderen van wijk/buurtbewoners bij zaken die hun eigen belang overstijgen hebben wijk/buurt organisaties een plek in het wijk/buurthuis. Daar kunnen zij - en opgezette tijden ook de gemeentelijke wijkmanager - de wijk/buurtbewoners informeren en betrekken bij zaken aangaande de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte, het verkeer en de veiligheid. Dat wijk/buurthuis is een noodzakelijke voorziening. Het is de centrale plaats waar bewoners elkaar ontmoeten, waar creatieve en andere vrije tijdsactiviteiten worden aangeboden, maar waar ook educatieve mogelijkheden worden geboden. Het is noodzakelijk dat het buurt- of samenlevingsopbouwwerk een moderne jas aantrekt en op professionele wijze wijkorganisaties, bewonersorganisaties en bewoners initiatieven ondersteunt en initieert. De geboden ondersteuning aan wijk/buurtbewoners en hun organisaties is er op gericht dat men zich bewust wordt van - en inzicht krijgt in - de mogelijkheden die een democratische samenleving biedt.

12.3 De gemeente is drempelloos bereikbaar

De service aan de inwoners van de gemeente wordt verder verbeterd. Naast de digitale mogelijkheden om diensten en vragen aan de gemeente te kunnen afhandelen, zijn er ook de telefonische dienstverlening en de mogelijkheden om langs te komen van belang. De SP pleit voor goed onderzoek wat de behoefte aan voorzieningen is en op welke schaal. Met name in Zaanstad Noord hoort een steunpunt te zijn waar informatie kan worden gegeven en direct zaken kunnen worden aangevraagd zoals paspoort, rijbewijs, bijstandsuitkering en indicatiestelling voor WMO-voorzieningen.

12.4 Voorzieningen van algemeen nut zijn van ons allemaal en horen daarom in overheidshanden

Alle inwoners van Nederland hebben baat bij een goedkoop en hoogfrequent openbaar vervoer, bij een goede, goedkope en innovatieve energievoorziening, bij schoon water uit de kraan en het tijdig ophalen van het afval. De rijksoverheid, maar ook de gemeente Zaanstad, mag de voorzieningen die van ons allemaal zijn niet meer verkopen aan een marktpartij en niet verzelfstandigen in het kader van marktwerking. Daarnaast zet de SP zich in om waar mogelijk inmiddels geprivatiseerde voorzieningen weer in gemeentehanden te nemen.

13. Samenleven

De 'wij'- samenleving, het ideaal

Wanneer alle inwoners van Nederland kunnen zeggen: "Dit land is ook van mij!" en wanneer alle inwoners van Zaanstad kunnen zeggen: "Deze verzameling van stad en dorpen is ook mijn gemeente!", dan zijn we op de goede weg naar een daadwerkelijke samenleving waar we ons niet meer in kampen tegenover elkaar opstellen, maar ons 'wij' voelen. Tevreden samenlevende bewoners zijn de beste ambassadeurs van de Zaanstreek. De samenleving waar de SP naartoe wil, is een samenleving waarin menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit voorop staan. Alle inwoners van Zaanstad zijn verantwoordelijk voor het op een prettige manier samen leven. Ieder op zijn eigen terrein en met eigen deskundigheid en mogelijkheden. Onze verschillende afkomst is een feit, een gedeelde toekomst ook. Jij en ik vormen samen WIJ!

13.1 Participatie

Van alle inwoners van Zaanstad wordt verwacht dat zij tolerant zijn en discriminatie afwijzen. Alle bevolkingsgroepen in Zaanstad worden gelijk behandeld. De SP wil zorgen dat er een antidiscriminatiebeleid wordt uitgevoerd dat nadrukkelijk gericht is op de gelijkwaardigheid van alle inwoners. Segregatie begint immers met discriminatie. Alleen als allen gelijkwaardig zijn, krijgt integratie en daarmee de samenleving een kans. Bij alle sportverenigingen, culturele verenigingen, volkstuinverenigingen enz. wordt iedereen toegelaten. Er worden geen vergunningen en subsidies verleend aan organisaties die segregatie bevorderen.

13.2 Samenleven in de wijken

Door de grote verschillen in bevolkingssamenstelling zullen integratievraagstukken in verschillende wijken verschillend worden opgepakt. Maatwerk is het sleutelwoord. Prestatieafspraken met woningcorporaties moeten nageleefd worden. Vastgesteld beleid omtrent ruimtelijke ordening en huisvesting dient goed te worden uitgevoerd. Afspraken zijn nu te vrijblijvend. Op termijn zijn gemengde wijken het doel.

Van belang is de sociale samenhang in buurten; naar elkaar omkijken en elkaar durven aanspreken. Hierin investeren kan door middel van bijvoorbeeld straatcoaches, opvoedingsondersteuning, buurtbemiddeling, huismeesters en buurtvoorzieningen zoals een onder andere een buurthuis. Hangjongeren geven mensen een gevoel van onveiligheid. Maar er zijn te weinig voorzieningen voor jongeren. Er moet weer geïnvesteerd worden in jongeren in plaats van ze te negeren tot ze overlast veroorzaken. We moeten zorgen dat er goede jongerenwerkers in de buurt aanwezig zijn die de jeugd kennen, weten wat er speelt, en waarin ook die gasten die rotzooi trappen vertrouwen hebben, want ook hier geldt: voorkomen is beter dan genezen.

Corporaties die hun investeringen aansluiten op hun kerntaken, zoals het bouwen van nieuwe betaalbare woningen, stadsvernieuwing, het vergroten van de leefbaarheid van wooncomplexen en energiebesparing in de woningen, mogen wat de SP betreft ook investeren in andere projecten zoals de bouw van buurthuizen en schoolgebouwen.

13.3 De Nederlandse taal is een voorwaarde om mee te kunnen doen

Wij zijn in Zaanstad in de afgelopen tijd zeer succesvol geweest om inwoners, die de taal niet of onvoldoende spreken en de Nederlandse samenleving onvoldoende kennen, te laten inburgeren. Het kunnen spreken en schrijven van de Nederlandse taal is een voorwaarde om volwaardig mee te kunnen doen. Het onvoldoende spreken en schrijven van de Nederlandse taal leidt tot achterstand, niet alleen in het onderwijs en op de werkvloer, maar op alle terreinen van de maatschappij. Wij moeten ons best blijven doen om met taal- en inburgeringscursussen vooral te streven naar kwaliteit en doorstroming naar opleiding en werk. Voor wie dat wil komen er ook taalcursussen beschikbaar voor gevorderden, tegen inkomensafhankelijke inschrijvingskosten. En natuurlijk worden mensen die niet in staat zijn de taal goed te leren, niet gediscrimineerd en zijn ook zij volwaardige inwoners van Zaanstad.

13.4 Detentiepointons

Als de termijn van vijf jaar detentiepointons is verstreken, wordt wat de SP betreft geen toestemming meer gegeven voor het afmeren van detentiepointons of enige andere vorm van vreemdelingenbewaring binnen de gemeentegrenzen

Jij. Ik. Wij.

SP